

ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЕКОСИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Економічне процвітання, економічний розвиток в кінцевому рахунку залежать від мікроекономічної здатності економіки, яка базується на трьох складових, а саме, по-перше, на конкурентоспроможності компаній – як місцевих, так і дочірніх підприємств мультинаціональних корпораций, по-друге, на якості національного бізнес-середовища та, по-третє, на зрілості економічних кластерів [1]. Всі ці складові спираються на один спільний чинник, а саме управлінські здатності (managerial capabilities) [2-8]. Отже існує прямий зв'язок між управлінськими здатностями, які є характерними для національної менеджерської спільноти, та станом економічного розвитку на рівні країни. Менеджерські здатності є драйверами успішного економічного розвитку країни. В умовах посилення глобальних змін надзвичайну актуальність набувають динамічні управлінські здатності [6, 8], що дозволяють, незважаючи на кризові явища, забезпечувати стійкість підприємств та, як результат агрегації, сталість національної економіки.

З огляду на значення управлінських здатностей для економічного процвітання, постає питання від чого на національному рівні залежить їхній стан. Відповіді на це питання частково простежуються в працях дослідників менеджменту, які зазначають інституціоналізацію наукових екосистем [9, 10], появу екосистем підтримки здатностей мультинаціональних корпорацій з країн, що розвиваються [11], колаборативні спільноти [12], якість шкіл менеджменту [1], “царини” професійних експертів [13], мережі знань та спільноти практиків [14], глобальні фірми професійних послуг [15]. Коли додати до цього переліку спеціалізовані медіа платформи та конференції, то всіх їх можна розглядати як елементи інституціоналізації екосистеми професійного менеджменту.

Цей причинно-наслідковий зв'язок є важливим зокрема для дослідження еволюції теорії менеджменту як прикладної науки, спрямованої на потреби економічного розвитку суспільства. В своїй основі прикладні науки мають за місію створення знань, які розвивають відповідні сфери професійної діяльності [16]. Наукові знання в галузі менеджменту покликані обслуговувати громадськість відповідно до економічних та соціальних цілей індустріального суспільства [17]. Отже, науковий пошук в галузі менеджменту спрямований на розробку нових знань, цінність яких полягає в забезпеченні необхідного рівня управлінських здатностей суспільства ефективно досягати соціально-економічні цілі свого розвитку.

Як висновок, менеджмент, як прикладна наука, робить корисний внесок в накопичення суспільством критичної маси управлінських здатностей, які відповідають національним інтересам та актуальним соціально-економічним потребам, саме за умови свого включення в інституціоналізацію адекватної екосистеми професійного менеджменту в країні.

Список використаних джерел:

1. Porter, M. E., Ketels, C., Delgado, M. The microeconomic foundations of prosperity: findings from the business competitiveness index. The global competitiveness report. 2007. Vol. 2008. С. 51–81.
2. Bosch, F. van den, Wijk, R. van. Creation of Managerial Capabilities through Managerial Knowledge Integration: A Competence-based Perspective: 2001.
3. Adner, R., Helfat, C. E. Corporate effects and dynamic managerial capabilities. Strategic management journal. 2003. Vol. 24, No. 10. С. 1011–1025.
4. Molina, M. A., Pino, I. B. del, Rodríguez, A. C. Industry, management capabilities and firms' competitiveness: An empirical contribution. Managerial and Decision Economics. 2004. Vol. 25, No. 5. С. 265–281.
5. Zoltay Paprika, Z., Wimmer, A., Szanto, R. Managerial decision making and competitiveness: the case of Hungary. Competitiveness Review: An International Business Journal. 2008. Vol. 18, No. 1/2. С. 154–167.
6. Fainshmidt, S., Nair, A., Mallon, M. R. MNE performance during a crisis: An evolutionary perspective on the role of dynamic managerial capabilities and industry context. International Business Review. 2017. Vol. 26, No. 6. С. 1088–1099.
7. Teece, D. J. A dynamic capabilities-based entrepreneurial theory of the multinational enterprise. Journal of International Business Studies. 2014. Vol. 45, No. 1. С. 8–37.
8. Helfat, C. E., Martin, J. A. Dynamic Managerial Capabilities: Review and Assessment of Managerial Impact on Strategic Change. Journal of Management. 2014. Vol. 41, No. 5. С. 32.
9. Baruch, Y. Careers in academe: The academic labour market as an ecosystem. Career Development International. 2013.

10. Данько, Т. В. Еволюція наукових засад міжнародного бізнесу. *Проблеми економіки*. 2019. No. 3 (41). С. 109–115.
11. Hernandez, E., Guillén, M. F. What's theoretically novel about emerging-market multinationals? *Journal of International Business Studies*. 2018. Vol. 49, No. 1. С. 24–33.
12. Danko, T. *Creating a Multinational Collaborative Online Community in the High-Tech Marketing Domain in Ukraine: Rethinking Post-Communist Rhetoric: Perspectives on Rhetoric, Writing, and Professional Communication in Post-Soviet Spaces*. USA, 2016.
13. Greenwood, D. J. 12. Theoretical Research, Applied Research, and Action Research. *Engaging contradictions: Theory, politics, and methods of activist scholarship*. 2008. Vol. 6. С. 319.
14. Mudambi, R., Swift, T. Leveraging knowledge and competencies across space: The next frontier in international business. *Journal of International Management*. 2011. Vol. 17, No. 3. С. 186–189.
15. Brock, D. M. Building global capabilities: A study of globalizing professional service firms. *The Service Industries Journal*. 2012. Vol. 32, No. 10. С. 1593–1607.
16. Van de Ven, A. H., Johnson, P. E. Knowledge for theory and practice. *Academy of management review*. 2006. Vol. 31, No. 4. С. 802–821.
17. Walsh, J. P., Weber, K., Margolis, J. D. Social Issues and Management: Our Lost Cause Found. *Journal of Management*. 2003. Vol. 29, No. 6. С. 859–881.

С.П. Дунда, к.е.н., доцент,
Д.О. Борисов, здобувач вищої освіти
Національний університет харчових технологій

ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

З початком війни велика частка підприємств молочної промисловості країни внаслідок бомбардування, проведення активних бойових дій та тимчасової окупації територій зазнали великих проблем, що спричинило їх зупинку, порушення налагоджених логістичних систем постачання, дефіцит робочої сили, проблеми з реалізацією продукції на ринках.

Молокопереробні підприємства, що мали змогу працювати, приймали молоко на переробку та почали постачати свою продукцію ЗСУ, як гуманітарну допомогу населенню, а також змінили асортимент продукції на сир, сухе молоко, масло та молоко тривалого зберігання. Підприємства молочної промисловості стали надавати перевагу сировині з молочно-